

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová pravidla odpovědnosti členů statutárního orgánu podle velké novely ZOK aneb bude výkon funkce člena statutárního orgánu jen pro odvážné?

Jednou z nejdůležitějších povinností členů statutárního orgánu je povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. Porušení této povinnosti má pro členy statutárního orgánu významné následky, neboť může zakládat např. (i) ručení členů statutárního orgánu za dluhy obchodní korporace vůči věřitelům podle § 159 odst. 3 NOZ[1] nebo podle § 68 ZOK,[2] (ii) povinnost členů statutárního orgánu k náhradě škody podle § 99 IZ[3] a další. Právní úprava ručení členů statutárního orgánu za dluhy obchodní korporace vůči věřitelům podle § 68 ZOK se přitom v důsledku novely ZOK[4] od 1. 1. 2021 podstatným způsobem změní.

Cílem tohoto článku je představit základní změny v právní úpravě přímé odpovědnosti členů statutárního orgánu upadnuvší obchodní korporace[5] a popsat s tím související praktické důsledky a rizika pro členy statutárního orgánu, insolvenční správce a věřitele.

Právní úprava přímé odpovědnosti členů statutárních orgánů před a po účinnosti novely ZOK

Právní úprava přímé odpovědnosti členů statutárního orgánu se v důsledku novely ZOK přesune ze stávajícího § 68 ZOK do nového § 66 ZOK a bude postavena na zcela jiných principech než dosavadní právní úprava. Základní rozdíly mezi stávající a novou právní úpravou lze shrnout následovně:

Právní úprava do 31. 12. 2020	Právní úprava od 1. 1. 2021
1. Postavena na principu ručení (§ 2018 a násl. NOZ).	1. Postavena na principu odpovědnosti za škodu (§ 2894 a násl. NOZ).
2. Civilní spor podle OSŘ[6] nezávislý na insolvenčním řízení.	2. Incidenční spor podle IZ vedený v rámci insolvenčního řízení.
3. Nutnost podat 2 žaloby - na založení ručení člena a následně na zaplacení částky.[7]	3. Možno podat jen 1 žalobu - na uložení povinnosti poskytnout do majetkové podstaty plnění.[8]
4. Žalobu mohou podat jednotliví věřitelé či insolvenční správce.[9]	4. Žalobu může podat pouze insolvenční správce.[10]
5. Vůči jednomu členovi statutárního orgánu může probíhat několik soudních řízení.	5. Vůči jednomu členovi statutárního orgánu může probíhat pouze jedno soudní řízení.
6. Z majetku člena statutárního orgánu se uspokojují konkrétní věřitelé, kteří podali žalobu.	6. Z majetku člena statutárního orgánu se uspokojují všichni věřitelé na základě poměrného uspokojení z majetkové podstaty v insolvenčním řízení.

7. Sankce za porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře.

7. Sankce za porušení jakékoliv povinnosti člena statutárního orgánu.

Podmínky přímé odpovědnosti podle novely ZOK

Podmínky přímé odpovědnosti členů statutárního orgánu budou nově vymezeny v § 66 ZOK, a to následujícím způsobem: *„Přispěl-li člen statutárního orgánu porušením svých povinností k úpadku obchodní korporace a bylo-li v insolvenčním řízení již rozhodnuto o způsobu řešení úpadku obchodní korporace, insolvenční soud na návrh insolvenčního správce ... byl-li na majetek obchodní korporace prohlášen konkurs, může také rozhodnout, že tento člen je povinen poskytnout do majetkové podstaty plnění až do výše rozdílu mezi souhrnem dluhů a hodnotou majetku obchodní korporace; při určení výše plnění insolvenční soud přihlédně zejména k tomu, jakou měrou přispělo porušení povinnosti k nedostatečně vyšší majetkové podstaty.“*

Podmínky pro vznik takové povinnosti jsou proto následující:

a. Přispění k úpadku

Termín „přispět“ je neurčitý právní pojem, který je možné vykládat různými způsoby. V zákoně není uveden žádný přívlástek, a to ani ve vztahu k intenzitě takového přispění (např. „zřejmě přispěl“, „podstatně přispěl“), ani ve vztahu k počtu přispění (např. „opakovaně přispěl“). Nová právní úprava by proto měla pokrývat poměrně širokou oblast pochybení členů statutárního orgánu (nejen závažná pochybení, ale také i méně závažná pochybení), přičemž může postačovat i pouze jedno takové pochybení.

Ke vzniku odpovědnosti však nepovede jakékoliv pochybení, které by zhoršilo ekonomickou situaci v obchodní korporaci. Toto pochybení musí dosáhnout takové intenzity, že přispěje k úpadku (může se však podle našeho názoru jednat také o opakovaná méně závažná pochybení, která ve svém důsledku / souhrnu jako celek přispějí k úpadku).

Podle důvodové zprávy se jedná např. o případy *„zkresleného vedení účetnictví, nepřiměřených či nevhodných investic, pokračování ve ztrátové činnosti bez přijetí patřičných opatření či v případě zpronevěry majetku obchodní korporace“*. Důvodová zpráva tak předpokládá případy flagrantního porušení povinností členů statutárního orgánu, které mohou mít i trestněprávní přesah. Z textu zákona nicméně nic takového nevyplývá, a proto nelze vyloučit, že odpovědnost založí i méně závažná pochybení.

Je nutné také zdůraznit, že takové přispění (pochybení) člena statutárního orgánu, které může založit jeho odpovědnost, může být pouze jednou z příčin úpadku - tj. mohou zde být i další příčiny úpadku nezávislé na jednání členů statutárního orgánu (např. pandemie COVID-19, která může být podstatnou, avšak nikoliv výlučnou příčinou případného úpadku obchodní korporace). Přispění (pochybení) člena statutárního orgánu přitom může mít podobu jak aktivního jednání (např. uzavření nevýhodného obchodu), tak i pasivního nekonání (např. nepřijetí krizových opatření a pokračování v dosavadním způsobu provozování činnosti).

b. Porušení povinnosti

Na rozdíl od dosavadní právní úpravy, která předpokládá porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře, nová právní úprava předpokládá porušení jakékoliv povinnosti. Důvodová zpráva k tomu uvádí, že se tím rozumí *„především porušení povinnosti spravovat záležitosti společnosti, případně*

povinnosti k obchodnímu vedení závodu – k tomu srov. § 159 odst. 3 OZ Při posuzování jednotlivých případů je přitom třeba vycházet ze standardu výkonu funkce kladeného na členy volených orgánů – péče řádného hospodáře.“ V praxi se podle našeho názoru bude jednat zejména o porušení povinností souvisejících s péčí řádného hospodáře, avšak nelze vyloučit, že dané ustanovení bude dopadat na mnohem širší okruh povinností.

Podle našeho názoru bude běžné, že členové statutárního orgánu upadnuvší obchodní korporace nějakým způsobem (více či méně) přispějí k jejímu úpadku. Ne všichni k tomu však přispějí v důsledku porušení svých povinností. **Vzhledem k tomu, že porušení povinnosti je nezbytnou podmínkou vzniku odpovědnosti podle § 66 ZOK, tak v situaci, kdy všichni členové statutárního orgánu dodržují všechna pravidla týkající se jejich povinností (zejména péče řádného hospodáře[11]), by odpovědnost podle § 66 ZOK neměla vzniknout (a to i pokud obchodní korporace skončí v úpadku).**

c. Insolvenční řízení s obchodní korporací a prohlášení konkursu na její majetek

Pro založení přímé odpovědnosti členů statutárního orgánu podle § 66 ZOK nebude stačit, že obchodní korporace bude v úpadku[12] nebo že s obchodní korporací bude zahájeno insolvenční řízení.[13] Pro vznik takové povinnosti musí být (i) zjištěn úpadek a (ii) rozhodnuto o způsobu řešení úpadku, a to formou konkursu. Zákon přitom nedává odpověď na otázku, zda musí rozhodnutí o prohlášení konkursu nabýt právní moci či nikoliv. Vzhledem k tomu, že po prohlášení konkursu na majetek obchodní korporace již nemůže být tento likvidační způsob řešení úpadku změněn na jiný způsob, se nicméně domníváme, že pro vznik odpovědnosti postačí samotné zveřejnění usnesení o prohlášení konkursu v insolvenčním rejstříku (neboť tímto okamžikem nastanou účinky prohlášení konkursu).[14]

Přímá odpovědnost členů statutárního orgánu tak nebude nastupovat v případě, kdy bude úpadek řešen (i) oddlužením[15] či (ii) reorganizací. **Pokud tedy bude povoleno oddlužení či povolena reorganizace, nemůže být založena přímá odpovědnost členů statutárního orgánu podle § 66 ZOK.** Nová pravidla § 66 ZOK však mohou do budoucna motivovat věřitele k tomu, aby na schůzi věřitelů rozhodli o způsobu řešení úpadku právě formou konkursu[16] a aby tak byl splněn jeden ze základních předpokladů pro založení přímé odpovědnosti členů statutárního orgánu.

d. Rozhodnutí soudu v rámci incidenčního sporu

Přímá odpovědnost členů statutárního orgánu nebude založena ze zákona (*ex lege*), nýbrž soudním rozhodnutím v rámci řízení o tzv. žalobě na doplnění pasiv, které bude mít konstitutivní účinky.[17] Aktivní legitimaci k podání této žaloby bude mít pouze insolvenční správce. Je však nutné zdůraznit, že důkazní břemeno v případném soudním sporu ohledně (ne)porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře leží vždy na konkrétních členech statutárního orgánu a nikoliv na insolvenčním správci jako žalobci.[18]

Insolvenční správce může mít několik důvodů k podání takové žaloby. Jedním z těchto důvodů bude plnění své zákonné povinnosti, a sice aby byli věřitelé uspokojeni v co nejvyšší míře.[19] Povinnost podat takovou žalobu vznikne insolvenčnímu správci také tehdy, pokud k tomu obdrží pokyn věřitelského výboru.[20] Nelze opomenout ani to, že na případném navýšení majetkové podstaty má insolvenční správce ekonomický zájem, neboť jeho odměna se odvíjí od toho, jaký je celkový výtěžek ze zpeněžení majetkové podstaty.[21]

Žalobu na doplnění pasiv bude možné podat nejdříve po prohlášení konkursu poté, co insolvenční správce bude mít (alespoň rámcovou) představu o výši rozdílu mezi dluhy obchodní korporace a její majetkovou podstatou tak, aby mohl do žalobního návrhu uvést výši žalovaného nároku. O žalobě

insolvenčního správce bude zpravidla rozhodnuto na konci insolvenčního řízení (dle důvodové zprávy by se mělo při stanovení výše poskytovaného plnění vycházet z konečné zprávy). Pro zajištění uspokojení případného budoucího žalovaného nároku je možné, že v rámci řízení o žalobě na doplnění pasiv navrhne insolvenční správce nařazení předběžného opatření, kterým by bylo členovi statutárního orgánu zakázáno nakládat se svým osobním majetkem.

Insolvenční soud bude v rámci podané žaloby rozhodovat o (i) tom, zda člen statutárního orgánu porušil svou povinnost, v důsledku čehož přispěl k úpadku, a pokud se tak stalo, pak také o (ii) konkrétní výši plnění do majetkové podstaty. Při stanovení konkrétní výše plnění insolvenční soud přihlédne zejména k závažnosti pochybení daného člena statutárního orgánu (slovy zákona „*jakou měrou přispělo porušení povinnosti k nedostatečné výši majetkové podstaty*“). Mírnější pochybení by tedy měla být sankcionována mírněji (případně by nemusela být sankcionována vůbec[22]), závažnější pochybení zase přísněji. Ze zákona přitom vyplývá, že se jedná o demonstrativní výčet okolností, ke kterým soud při určení výše plnění přihlédne (zákon zde používá pojem „*zejména*“). Soud proto může podle našeho názoru přihlídnout také k dalším okolnostem, jako mohou být např. osobní a majetkové poměry jednotlivých členů statutárního orgánu, dosavadní způsob výkonu funkce jednotlivých členů, chování jednotlivých členů poté, co se dopustili svého pochybení aj.

Zákon tedy dává poměrně široký prostor pro volné uvážení soudu, v jaké výši uloží danému členovi statutárního orgánu povinnost poskytnout plnění do majetkové podstaty.[23]

Praktické důsledky a rizika nových pravidel přímé odpovědnosti

Nová právní úprava zásadním způsobem ovlivní práva a povinnosti jak členů statutárních orgánů, tak i věřitelů a insolvenčních správců.

Předně je nutné upozornit, že **přímá odpovědnost členů statutárního orgánu bude limitována, a to dvěma následujícími faktory**. Za prvé bude tato odpovědnost limitována rozdílem mezi výší dluhů obchodní korporace a velikostí majetkové podstaty – čím větší bude majetková podstata obchodní korporace, tím menší bude odpovědnost členů statutárního orgánu. Nová právní úprava totiž předpokládá, že přímá odpovědnost bude maximálně ve výši dluhů obchodní korporace snížených o hodnotu majetkové podstaty.[24] Za druhé bude tato odpovědnost omezena rozhodnutím soudu, v rámci kterého by měl soud zohlednit míru pochybení daného člena statutárního orgánu i další okolnosti každého případu.[25]

Naproti tomu **bude přímá odpovědnost členů statutárního orgánu dopadat na mnohem širší okruh pochybení**, a to jak (i) z časového hlediska, neboť tato odpovědnost může být založena za pochybení, kterého se člen statutárního orgánu dopustí kdykoliv za trvání dané obchodní korporace,[26] (ii) z věcného hlediska, neboť sankcionováno může být jakékoliv nesprávné jednání či nekonání člena statutárního orgánu, které přispěje (a to i jen částečně) k úpadku obchodní korporace,[27] tak i (iii) z hlediska vymezení okruhu porušovaných povinností, neboť nová právní úprava se vztahuje obecně na porušení jakékoliv povinnosti.[28]

Princip, že danou žalobu může podat pouze insolvenční správce a případný výtěžek půjde do majetkové podstaty, má také důsledky pro samotné věřitele. Ti věřitelé, kteří by svůj nárok podle dosavadní právní úpravy u soudu neuplatnili, **mohou podle nové právní úpravy dosáhnout většího uspokojení svých pohledávek** z majetkové podstaty dlužníka (proto, že to za ně „vysoudí“ insolvenční správce). Naproti tomu ti věřitelé, kteří by svůj nárok podle dosavadní právní úpravy u soudu uplatnili, **mohou dosáhnout podle nové právní úpravy mnohem menšího uspokojení svých pohledávek** (proto, že jsou zde shora popisovaná omezení odpovědnosti členů statutárního orgánu a dále že se výtěžek z této limitované odpovědnosti rozdělí mezi všechny věřitele poměrně).

Pro insolvenční správce bude nová právní úprava s největší pravděpodobností znamenat, že k podávání žalob podle nového § 66 ZOK budou přistupovat častěji než v případě žalob podle stávajícího § 68 ZOK.

Od kdy se nová pravidla uplatní?

Podle přechodných ustanovení novely ZOK platí následující: *„Bylo-li insolvenční řízení zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, použijí se pro toto řízení ustanovení § 62 až 64 a § 68 zákona č. [90/2012](#) Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“*

V insolvenčních řízeních zahájených do konce roku 2020 se tedy bude aplikovat dosavadní právní úprava, zatímco v insolvenčních řízeních zahájených od roku 2021 se bude aplikovat nová právní úprava. Nespornou výhodou takového nastavení přechodných ustanovení je skutečnost, že se jedná o jasně stanovený objektivní okamžik.^[29] V praxi by proto nemělo činit obtíže určit, jaká právní úprava se bude na přímou odpovědnost členů statutárního orgánu aplikovat. To však sebou nese zejména následující rizika a nedostatky.

Předně je možné, že některé insolvenční návrhy budou úmyslně podány až v roce 2021 proto, aby se uplatnila nová (přísnější) pravidla přímé odpovědnosti členů statutárního orgánu.

Podstatně větší riziko je však spojeno s tím, že se nová právní úprava bude aplikovat také na situace, kdy úpadek obchodní korporace sice nastal ještě podle dosavadní právní úpravy (tedy v roce 2020 a dříve), avšak v důsledku zahájení insolvenčního řízení v roce 2021 se uplatní pravidla přímé odpovědnosti členů statutárního orgánu podle nové právní úpravy. Vzhledem k tomu, že odpovědnost podle § 66 ZOK bude civilní sankcí svého druhu (tj. tato právní úprava bude v neprospěch pachatele civilního deliktu), nelze vyloučit riziko, že by se v takovém případě mohlo jednat o nepřipustnou pravou retroaktivitu. Nelze tedy vyloučit, že budou vznikat spory o tom, zda je možné podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2021 „trestat“ členy statutárních orgánů za příspěví k úpadku, který nastal ještě před účinností této právní úpravy. Bude proto zajímavé sledovat, jak se s aplikací takových přechodných ustanovení vypořádá soudní praxe.

Některé další otázky spojené s novou právní úpravou

Nová právní úprava s sebou přináší také mnohé otázky, na které nyní podle našeho názoru neexistuje jednoznačná odpověď a jejichž podrobné analyzování s cílem nalézt řešení by přesahovalo ambice tohoto článku.

Podle nového znění § 69 ZOK se pravidla pro přímou odpovědnost členů statutárního orgánu budou aplikovat nejen na (i) současné členy statutárního orgánu, ale také na (ii) bývalé členy statutárního orgánu, (iii) na osoby v obdobném postavení člena statutárního orgánu a (iv) na každou další osobu, která se fakticky v takovém postavení nachází, přestože není členem orgánu, a to bez zřetele k tomu, jaký vztah má k obchodní korporaci. Tato úprava tak bude dopadat také na prokuristy, vedoucí odštěpného závodu, opatrovníky právnických osob a další.^[30] Podle důvodové zprávy se jedná o „faktické a stínové vedoucí“. Otázkou však bude, zda by tato nově formulovaná právní úprava nedopadala také např. na různé poradce statutárního orgánu a další osoby, které mohou mít zásadní vliv na rozhodování statutárního orgánu.

Důvodová zpráva také zmiňuje, že se v případě, kdy bude soudním rozhodnutím uložena povinnost více členům statutárního orgánu, budou aplikovat pravidla o společné a nerozdílné (solidární) odpovědnosti dlužníků podle § 2915 NOZ. Tato skutečnost by mohla být pro členy statutárního orgánu riziková, neboť pokud by se jeden člen dopustil byť jen méně závažného pochybení, mohl by solidárně odpovídat také za závažnější pochybení všech ostatních členů. V takovém případě by se

však podle našeho názoru ztrácel smysl individualizace výše plnění ve vztahu k jednotlivým členům statutárního orgánu vzhledem k míře jejich pochybení. S ohledem na tyto skutečnosti se spíše domníváme, že by se pravidla o společné a nerozdílné odpovědnosti dlužníků neměla v daném případě aplikovat a povinnost poskytnout plnění do majetkové podstaty by měla být každému odpovědnému členovi statutárního orgánu uložena zvlášť.[\[31\]](#)

Otázkou také může být, co zákonodárce zamýšlel slovním spojením „poskytnout do majetkové podstaty plnění“. Vzhledem k tomu, že zákon nespecifikuje, o jaké plnění by se mělo jednat, se lze domnívat, že by se mohlo jednat jak o plnění peněžité, tak i plnění nepeněžité. Tato skutečnost by mohla vést k závěru, že by členům statutárního orgánu mohla být v krajním případě uložena i povinnost poskytnout do majetkové podstaty celý svůj majetek. Z hlediska praktické vymahatelnosti takového rozhodnutí se nicméně spíše přikláníme k závěru, že by soudním rozhodnutím měla být uložena povinnost poskytnout (lépe řečeno zaplatit) peněžité plnění v konkrétní (soudem určené) výši.

V případě neúspěchu v soudním sporu bude zpravidla insolvenční správce jako žalobce povinen nahradit náklady úspěšné protistraně.[\[32\]](#) Jedná se však o náklady, které by měly být hrazeny z majetkové podstaty. V situaci, kdy bude o žalobě rozhodnuto, však zpravidla bude insolvenční řízení téměř na konci, bude vydána konečná zpráva a výtěžek z majetkové podstaty bude rozdělen mezi jednotlivé věřitele. Pokud tedy insolvenční správce (předem) nevytvoří v majetkové podstatě dostatečnou rezervu na (budoucí) náklady takového soudního sporu, je možné, že úspěšný člen statutárního orgánu bude mít vůči insolvenčnímu správci jednajícímu na účet majetkové podstaty právo na náhradu nákladů řízení, avšak v majetkové podstatě již nic nezbyde a on se tak své náhrady reálně nedočká. Nelze nicméně vyloučit ani to, že v takovém případě by mohla nastoupit odpovědnost insolvenčního správce za škodu.

Je rovněž otázkou, jaké praktické důsledky by přinášela situace, kdy by rozhodnutí podle § 66 ZOK vedlo k úpadku samotného člena statutárního orgánu, který by podal sám na sebe insolvenční návrh s návrhem na povolení oddlužení. Po celou dobu oddlužení člena statutárního orgánu by nejspíše probíhal také konkurs na majetek obchodní korporace. Existuje zde proto riziko, že by v důsledku podané žaloby vůči členovi statutárního orgánu mohlo dojít k podstatnému prodloužení konkursu na majetek upadnuvší obchodní korporace, avšak reálný přínos pro majetkovou podstatu obchodní korporace by byl minimální.

Závěr

Nová právní úprava přímé odpovědnosti členů statutárního orgánu je postavena na úplně jiných principech fungování než dosavadní právní úprava. Pro nastoupení této přímé odpovědnosti musí být splněny zákonné podmínky, přičemž nelze vyloučit, že členové statutárního orgánu budou nově sankcionováni i za taková pochybení, za která by podle starší právní úpravy sankcionováni nebyli. Rozsah této odpovědnosti však může být omezen jednak objektivními skutečnostmi, a to rozdílem mezi výší dluhů obchodní korporace a hodnotou její majetkové podstaty, a jednak vlastní úvahou soudu při zohlednění konkrétních okolností případu. Nová právní úprava přímé odpovědnosti se bude aplikovat v insolvenčních řízeních zahájených od 1. 1. 2021, což však v případě úpadku obchodní korporace, který fakticky nastal před tímto datem, může vést k nepřipustné právé retroaktivitě takové právní úpravy.

Lze očekávat, že poznatky, praktické zkušenosti a případná soudní rozhodnutí ohledně nové právní úpravy ZOK budou k dispozici až za několik let.

Členům statutárního orgánu a osobám v obdobném postavení lze však již nyní doporučit, aby se s novou právní úpravou řádně a včas seznámili a případně přijali opatření na ochranu svého

osobního majetku.

JUDr. Jan Ožana,
advokát

Mgr. Jan Forejt,
advokátní koncipient

RANDA HAVEL ■ LEGAL

[ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.](#)

Truhlářská 13-15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 537 500 - 501

Fax: +420 222 537 510

e-mail: office.prague@randalegal.com

[1] Zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NOZ“).

[2] Zákon č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOK“).

[3] Zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“).

[4] Provedené zákonem č. [33/2020](#) Sb. (dále jen „novela ZOK“).

[5] Přičemž „přímou odpovědností“ rozumíme (vedle jinak obvyklé odpovědnosti členů statutárního orgánu vůči obchodní korporaci) odpovědnost členů statutárního orgánu přímo vůči věřitelům, kteří by utrpěli újmu v důsledku porušení povinností členů statutárního orgánu.

[6] Zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OSŘ“).

[7] Popř. podat jednu žalobu s dvěma samostatnými výroky.

[8] Otázka případné odpovědnosti člena statutárního orgánu je řešena jako tzv. předběžná otázka a není o ní vydáván samostatný výrok (ledaže by se jednalo o mezitímní rozhodnutí).

[9] Aktivní legitimace insolvenčního správce k podání této žaloby je však odbornou literaturou zpochybňována – srov. ŠUK, Petr. § 68 [Ručení členů orgánů při úpadku obchodní korporace]. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. Zákon o obchodních korporacích. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 195.

[10] A to z vlastního rozhodnutí, nebo na pokyn věřitelského výboru.

[11] Zakotvená např. v § 159 odst. 1 NOZ, § 51 a § 52 ZOK, § 98 IZ apod.

[12] Přičemž úpadkem se rozumí faktický stav nezávislý na soudním rozhodnutí. K definici úpadku srov. § 3 IZ. Případný výrok o zjištění úpadku dlužníka je toliko výrokem deklaratorním [srov. § 136 odst. 1 písm. a) IZ].

[13] Insolvenční řízení může skončit před prohlášením úpadku různými způsoby – např. může být zastaveno nebo insolvenční návrh může být odmítnut nebo zamítnut. (srov. § 142 IZ).

[14] Srov. § 245 IZ.

[15] Oddlužení bylo dlouhou dobu doménou pouze fyzických osob – nepodnikatelů. V současné době je však oddlužení možné i u poměrně úzké skupiny právnických osob a relativně nově u všech fyzických osob (bez ohledu na skutečnost, zda mají dluhy z podnikání či nikoliv). Tato změna byla do IZ promítnuta s účinností od 24. 4. 2020 zákonem č. [191/2020](#) Sb. (srov. § 389 IZ). Oddlužení všech právnických osob však v současné době není předpokládáno, avšak je nutné upozornit, že by v souvislosti se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1023 ze dne 20. června 2019, o restrukturalizaci a insolvenční, měl být do českého právního řádu zakotven institut tzv. předběžné restrukturalizace.

[16] K tomu srov. § 149 a násl. IZ.

[17] K tomu srov. analogicky rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 1319/2018 ze dne 26. 2. 2020, podle kterého je i podle současné právní úpravy rozhodnutí o ručení podle § 68 ZOK konstitutivní.

[18] Srov. § 52 odst. 2 ZOK.

[19] K tomu srov. § 36 odst. 1 IZ – „Insolvenční správce ... je povinen vyvinout veškeré úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat, aby věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře.“

[20] K tomu srov. ustanovení § 66 odst. 2 ZOK ve znění novely ZOK.

[21] K tomu srov. § 1 vyhlášky č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů, ve znění pozdějších předpisů.

[22] Nový § 66 odst. 1 písm. b) ZOK uvádí, že insolvenční soud „může rozhodnout“ [na rozdíl od písm. a), které uvádí, že insolvenční soud „rozhodne“].

[23] Vzhledem k tomu, že se jedná o zvláštní případ náhrady škody, dá se tedy podle našeho názoru hovořit o moderačním právu soudu při stanovení výše škody.

[24] Naproti tomu dosavadní právní úprava předpokládá neomezené ručení všech členů statutárního orgánu za veškeré dluhy obchodní korporace.

[25] Naproti tomu dosavadní právní úprava předpokládá neomezené ručení všech členů statutárního orgánu bez ohledu na míru jejich pochybení.

[26] Naproti tomu dosavadní právní úprava předpokládá, že k založení ručení členů statutárního orgánu může dojít v důsledku pochybení, kterého se člen statutárního orgánu dopustil ve stádiu hrozícího úpadku (resp. samotného úpadku).

[27] Naproti tomu dosavadní právní úprava sankcionuje nejednání či nedostatečné jednání v případě odvrácení úpadku ve stádiu hrozícího úpadku.

[28] Naproti tomu dosavadní právní úprava se výslovně vztahuje jen na porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře.

[29] Insolvenční řízení je zahájeno dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu – srov. § 97 odst. 1 IZ.

[30] ALEXANDER, Juraj. § 69 Společné ustanovení. In: LASÁK, Jan, Jarmila POKORNÁ, Zdeněk ČÁP, Tomáš DOLEŽIL aj. Zákon o obchodních korporacích: Komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2020-10-30]. ASPI_ID KO90_2012CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.

[31] Důvodové zprávy nemají obecně normativní povahu (tj. nejsou právně závazné).

[32] Ustanovení § 202 IZ dopadá jen na některé druhy incidenčních sporů a na incidenční spor podle nového § 66 ZOK by dopadat neměl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)